

การสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร

นางสาวจิรพร รักษาพล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-677-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017060 I 15601249

A SURVEY OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION CONDITION
AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN CATHOLIC SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Jiraporn Raksaphol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-677-2

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จิรพร รักษาพล : การสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร (A SURVEY OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION
CONDITION AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN CATHOLIC SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุจริต เพียรชอบ, 145 หน้า.
ISBN 974-578-677-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร ในด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน วิธีสอนและกิจกรรม
การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทย จำนวน 112 คน
และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 394 คน จากโรงเรียนคาทอลิก 27 โรงเรียน แล้วนำข้อมูล
ที่ได้มาหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบ
ความเรียง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า มีการนำหลักสูตรไปใช้และ
การดำเนินการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยมาก ส่วนการจัดด้านหนังสือเรียน
ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดดำเนินการมากเช่นกัน
2. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่า
มีการสอนตามระเบียบวิธีสอนภาษาไทยมาก แต่การนำวิธีสอนไปใช้น้อย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยเห็นว่าการจัดดำเนินการมาก แต่นักเรียนเห็นว่าการจัดดำเนินการน้อย
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นว่าการจัดดำเนินการใช้สื่อ
การสอนน้อย ส่วนวิธีการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ครูภาษาไทยเห็นว่าการจัดดำเนินการน้อย
4. ด้านการวัดและประเมินผล ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นว่า หลักการวัดและประเมินผล
และการใช้วิธีการวัดและประเมินผล มีการจัดดำเนินการมาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นว่า มีการจัดดำเนินการ
กิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ น้อย ส่วนวิธีการวัดผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นำไปใช้ และการ
จัดดำเนินการและวางแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการจัดดำเนินการมาก

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา .....2533.....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

JIRAPORN RAKSAPHOL : A SURVEY OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION CONDITION AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN CATHOLIC SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : PROF. SUCHARIT PIENCHOB, Ed.D., 145 PP. ISBN 974-578-677-2

The purpose of this research was to study Thai language instruction condition at the secondary education level in Catholic Schools, Bangkok Metropolis, in the aspects of curriculum implementation and textbooks, methods of teaching and instructional activities, utilization of instructional media, measurement and evaluation and co-curricular activities. Questionnaires were constructed and sent to 112 Thai language teachers, 394 students from 27 Catholic schools. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and presented in tables and description. The findings were as follows:

1. In the aspect of curriculum implementation and textbooks, Thai language teachers were of the opinions that Thai language curriculum was implemented according to the objectives set at the high level. Concerning textbooks in the school, Thai language teachers and students agreed that they were provided at the high level.
2. In the aspect of teaching methods and instructional activities, Thai language teachers and students agreed that the management of instructional activities was handled at the high level, but the implementation of various Thai language teaching methods were operated at the low level. Concerning the instructional activities, Thai language teachers were of the opinions that they were implemented at the high level while the students were of the opinions that they were implemented at the low level.
3. In the aspect of utilization of instructional media, Thai language teachers and students agreed that the utilization of instructional media in teaching Thai language was performed at the low level. Concerning the provision of instructional media, Thai language teachers were of the opinions that they were provided at the low level.
4. In the aspect of measurement and evaluation, Thai language teachers and students agreed that the measurement and evaluation and the utilization of various evaluation techniques were performed at the high level.
5. In the aspect of co-curricular activities, Thai language teachers and students agreed that it was practised at the low level, but the techniques of evaluation and the organization and planning of co-curricular activities were operated at the high level.

ภาควิชา มัธยมศึกษา .....
สาขาวิชา การสอนภาษาไทย .....
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวจิรพร รักษาพล

ภาควิชา

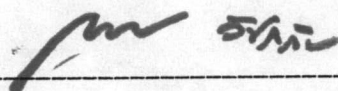
มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

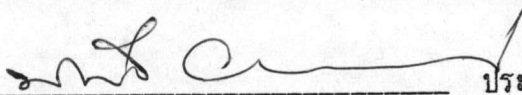
ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ

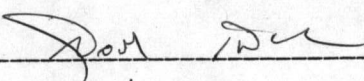

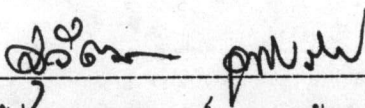
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

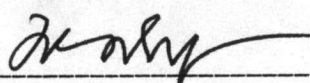

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

กรรมการ
(อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถของศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ชี้แนะแนวทางในการเรียบเรียง ให้คำปรึกษา กำลังใจ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ดูแลมาตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และอาจารย์พรทิพย์ คิริสมบูรณ์เวช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจาก ชิสเตอร์บุญเรือน หมั่นทรัพย์ รองศาสตราจารย์สมเชาวน์ เนตรประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา คิริพานิช อาจารย์จันทนา ตั้งสุวรรณพานิช และอาจารย์อาจิณ มาริประสิทธิ์ ในการตรวจแก้ไขและแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถาม ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาที่ท่านได้สละเวลาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งภราดาประทีป ม.โกมลมาศ ที่กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนคาทอลิกต่าง ๆ และบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งอุดหนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัย ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ที่ห่วงใย ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือตลอดมา ความสำเร็จทั้งปวงของผู้วิจัยขอมอบแต่ทุก ๆ ท่าน

จิรพร รักษาพล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ตอนที่ 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนคาทอลิก	7
ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทย	13
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
การศึกษาค้นคว้า	48
เครื่องมือในการวิจัย	48
กลุ่มตัวอย่างประชากร	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
	ตอนที่ 2 สถานการณ์เรียนการสอนวิชาภาษาไทย	58
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	90
	ตัวอย่างประชากร	90
	วิธีดำเนินการวิจัย	90
	การวิเคราะห์ข้อมูล	91
	สรุปผลการวิจัย	91
	อภิปรายผลการวิจัย	103
	ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	110
	บรรณานุกรม	112
	ภาคผนวก	119
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	120
	ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	121
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	122
	ประวัติผู้เขียน	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพภาพของครูภาษาไทย	56
2	สภาพภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	58
3	สภาพการจัดดำเนินการด้านหลักสูตร	59
4	สภาพการจัดดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย	60
5	สภาพการจัดดำเนินการด้านการจัดหนังสือเรียน	61
6	สภาพการจัดดำเนินการตามหลักการ และระเบียบวิธีในการสอนภาษาไทย ..	63
7	สภาพการจัดดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	65
8	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ ในการเรียนการสอน	67
9	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาไทย	69
10	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	71
11	สภาพการจัดดำเนินการตามหลักการเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ภาษาไทยตามความคิดเห็นของครูภาษาไทย	72
12	สภาพการจัดดำเนินการตามหลักการเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ภาษาไทยตามความคิดเห็นของนักเรียน	73
13	สภาพการจัดดำเนินการออกข้อสอบเพื่อวัดขั้นตอนการเรียนรู้ของนักเรียน ..	74
14	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของครูภาษาไทย	75
15	สภาพการจัดดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อช่วยเสริมการเรียนการสอน	77
16	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	79
17	สภาพการจัดดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินงานเพื่อจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	80
18	สภาพการจัดดำเนินการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ โดยรวมตาม ความคิดเห็นของครูภาษาไทย	81

สารบัญ (ต่อ)

19	สภาพการจัดดำเนินการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ โดยรวมตาม ความคิดเห็นของนักเรียน	83
----	---	----